

T E R M I K U S

Když jsem se pustil do systematického studia termických proudů, sháněl jsem o tom všechnu možnou literaturu naši i cizí, ale bylo jí žalostně málo, zéměr žádná. A přece sem tam nějaký model uletěl, jakoby odnesen neviditelnou rukou. Postavil jsem několik modelů zahraničních modelářů, ale většinou to byly veliké, neobyčejně pracné větroně a ty nechat uletět mimo závod bylo škoda. Říkal jsem si stále: Jednoduchý, pokusný model nesmí dát mnoho práce a musí vyhovovat základním podmínkám plachtění v termice.

Konečně vznikl "Termikus". Podmínkou dobrých ~~výkonů~~ výkonů je přesná práce. Tento větroň je určen pro modeláře, kteří již nějaký větroň stavěli a dovedou si poradit s drobnostmi. Váha má být 380g, ne však více než 400g!

Soupis potřebného materiálu: 6 podélníků/ smrk, borovice/4x4, -1000mm dl. 4 podélníky 2,5x2,5 nebo 3x3, 5 podélníků 2x5, 3 podélníky 2x8, 3 podélníky 3x3 ohýbací /buk nebo pedik/, 8dm² překližky 1,2mm, stejné množství 2mm silné, lípový špalík 70x50x40mm, potahový papír "Diplom", lepidlo, impregnační lak na potah a gumu na připevnění křídel.

Mezi tím, než dostanete potřebný materiál, si nakreslíte křídlo ve skutečné velikosti na rovny, nezmačkaný balicí papír. Žebírka překopírujte pečlivě na překližku. Na křídlo stačí okopírovat tři žebra, ostatní jsou stejné a ta obkreslíte ostrou tužkou podle žeber již vyřezaných a očistěných skelným papírem. Na koncové oblouky můžete použít buď pediku, nebo lépe bukového nosníčku. Použijete-li buku, jasanu atp., namočte podélník do vařící vody a dejte uschnout do šablony či přípravku. Zhotovíte si jej snadno, na kousek hladkého prkénka nakreslíte oblouk o málo menší než hotový kus. Kolem natlučete hřebíčky bez hlaviček, asi 1cm od sebe vzdálené. Do tohoto přípravku se vloží napařený podélník a nechá se do druhého dne uschnout. Je samozřejmé, že oba oblouky můžete vyrobit současně.

Celé křídlo je přilepeno na základním prkénku z překližky 1,5mm, jímž se připevní na trup gumou. Aby křídlo dobře a rovně "sedělo" na prkénku, vlepíte pod přední, střední i zadní nosník trojúhelníkovou podložku. Střed prostředního a zadního nosníku sedí přímo na prkénku, přední podélník je ve vzduchu a tím se docílí žádaného úhlu naběhu.

T r u p - je hranatý, aby jej bylo možno snáze zhotovit. Trup o eliptickém, nebo vejčitém průřezu má sice theoreticky menší odpor, ale jen málo modelářů jej dovede polepit bez vrásek a proláklín. Vrásčitý trup má nakonec větší odpor, než dobře postavený hranatý.

Přepážky jsou z překližky silné 2mm, uvnitř jsou vylehčeny. Vyřezávejte lupenkářskou pilkou opatrně, aby se vám již téměř hotová přepážka nezlomila. Přední špalík je z lípového dřeva, nahrubo opracován rašplí a hrušpým, později jemným skelným papírem. Zářezy pro podélníky vydlabte nožem. Steven směrovky je z překližky silné 2mm. Žebírka směrovky jsou ohnuta

naď plamenem svíčky z bambusu nebo proužků překližky 1x4mm a přiklížená na své místo. Můžete je zatím přivázat nití, až lepidlo uschne nit odbrousíte jemným skelným papírem tak, aby nikde nebyl žádný hrbolek, který by byl později pod papírem vidět.

Na předku trupu dole jsou dva háčky na vytahování modelu na nití. Je-li bezvětří, nebo slabý vítr, startujeme na zadní háček. Za větru nutno použít předního, jinak bude model stoupat příliš prudce, křídla nevydrží přílišné namáhání a zlomí se. Lyži z podélníku 4x4 nalepte až po potažení modelu a zajistěte malými hřebíčky nebo špendlíky, než lepidlo zaschne. Háčky můžete upravit tak, že nebudou vyčnívat nad lyži.

Schránku na přítěž tvoří předek trupu přímo za špalíkem. Stačí polepit trup nahoře v délce 20 až 30mm překližkou a vložit malou přepážku, aby zátež nevypadla do trupu. Drobně sekané olovo, broky případně i kousky železa jistě zeženete.

K ř í d l o - sedí na horní plošině trupu a je upevněno gumami. Gummy jsou uchyceny na příčkách, upevněných na přepážkách č. 3 a 5. Výhody tohoto upevnění poznáte po několika hodech a nárazech na zem sami. Nezapomeňte se vždy před startem přesvědčit zda křídlo sedí správně na svém místě. Přechod z trupu do křídla je proveden papírem na vyjímácím části křídla. Nejdříve polepte celé křídlo, potom teprve vlepte pokračování středního žebra dopředu a polepte kouskem tužšího papíru přímo na potah křídla. Zdá se to složitě, ale je to nejjednodušší přechod jaký lze provést.

Trup se potahuje snadno, horší to bývá s křídly a kormidly. Osvědčilo se potahovat vždy pokud možno velký kus, avšak tak, aby nikde nevznikaly vrásky. Nejdříve ustříhnete papír, namažte kostru lepidlem a suchý papír na ni volně, bez násilného napínání položte. Přejedte prstem v místech, kde má být papír přilepen, aby dříve držel a přilehl. přebytečný papír odstříhnete tak, aby kolem zůstal proužek asi 5mm široký. Namažte jej znovu lepidlem a ohněte podle podélníku. Papír nastavujte vždy jen na podélníku, přepážce, nebo žebrou. Nikdy na volném poli, protože tam se udělá vždy vráska. Hotový potah postříkejte vodou jemně, aby se potah pěkně napjal. Velmi výhodné je dát uschnout křídlo do přípravku, aby se nám nepokroutilo. U trupu to není nutné.

Teď bychom již mohli s modelem létat, ale potlačte v sobě touhu vidět nový model ve vzduchu ještě týž den. Musíme provést konečnou a nutnou úpravu potahu, nalakovat jej. Z laků se pro účely hodí téměř všechny rychle schnoucí laky všech barev. U modelů i u velkých letadel platí zkušenost, čím jasnější a veselejší barva, tím hezčí vzhled. Nedoporučuji samotnou zelenou, protože model se pak těžko hledá v trávě nebo v lese. Křídlo dejte po nalakování opět uschnout do přípravku.

Konečně nastává dlouho očekávaná slavnostní chvíle zalétávání. Do předku trupu přidejte tolik přítěže, aby model, vezmete-li jej za křídlo v místě středního nosníku, byl mírně skloněn předkem k zemi. Vyberte si klidný

den, rovinu nebo mírný svah a hoďte model mírně dopředu, spíše trochu k zemi a pozorujte, co model za letu dělá. Správně má klouzat klidně v mírném úhlu k zemi. Letí-li příliš příkře, má mnoho zátěže, nebo malou rychlost při hození. Houpane-li přidejte přítěž za předpokladu, že jste jej nehodili příliš rychle. Točí-li model vpravo, nakruťte pravý přední konec křídla nahoru a levý zadní také nahoru. Je-li směrovka rovná, nezkroucená, vyrovnávejte tření vždy jen křídlem. Až budete mít větroně bezvadně rovně zalétnutého z ruky, rozviňte asi 50m tenkého motouzu a skuste start na nití. Nejdříve na přední háček a teprve potom, kdyby model pomalu stoupal, na zadní. Točí-li se model na nití na stranu, zvolněte a až se srovná utíkejte znovu. Točí-li se prudce a je-li nebezpečí, že se stáčí k zemi, ihned vypněte /s navijákem popoběhněte směrem k modelu/. Po dokonalém záletnutí nezapomeňte nalepit na model štítek se jménem a adresou. Jsou ještě dobří lidé, kteří model vrátí, nebo odevzdají na stanici SNB. Skreslil a doplnil původním textem z časopisu Vpřed 1947.
Byl to vlastně poslední model zveřejněný v časopisech.

Raška Zdeněk senior

Technická data modelu:

rozpětí	1600mm
délka	1100mm
plocha celkem	27,4dm ²
váha	380g
zatížení	13,86g/dm ²
profil křídla-úpraveny	G5P
profil výškovky	-symetrický